

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ АКАДЕМІЇ

ПРОФЕСІЙНЕ ЗРОСТАННЯ МОЛОДІ: ІДЕЇ, ТРАЄКТОРІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ 2026

УДК 378.091.12:005.336.5-057.875

ББК 74.489.4

П 78

*Рекомендовано до друку вченою радою гуманітарного факультету
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії
(протокол № 2 від 25 лютого 2026 року)*

Упорядники:

Циганюк Л. І., доктор філософії з музикознавства, доцент, доцент кафедри музикознавства, інструментальної підготовки та методики музичної освіти Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Качуринець Л. В., кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри вокалу та диригентсько-хорових дисциплін Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Професійне зростання молоді: ідеї, траєкторії, перспективи : збірник наукових праць студентської молоді / упорядники Л. Циганюк, Л. Качуринець. Хмельницький : ХГПА, 2026. Вип. V. 472 с.

Рецензенти:

Бучківська Г. В. – доктор педагогічних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України, професор кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та технологій, декан гуманітарного факультету Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Топорівська Я. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва, декан факультету мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

Зарицька А. А. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри музичного мистецтва факультету культури і мистецтв Волинського національного університету імені Лесі Українки

Відповідальність за висвітлений матеріал у публікаціях несуть автори цих публікацій.

©Циганюк Л.І., 2026
©Качуринець Л.В., 2026

ЗМІСТ

МИСТЕЦТВО

Дмитро Іщенко. Народна пісня як етнокультурний концепт в аспекті сучасної гуманітаристики.....	7
Дарь'я Галагуз. Синергія традицій та інновацій у сучасному мистецькому просторі: педагогічні та виконавські аспекти.....	14
Яна Юрчак. Використання графічної новели для осмислення війни в Україні.....	20
Ірина Глазунова. Унікальність творчої особистості Мирослава Скорика.....	24
Юлія Носаль, Людмила Щур. Фольклорні джерела творчості Володимира Івасюка та їх художньо-естетичне значення.....	29
Діана Хрущ. Антологія сучасної української естради.....	33
Марія Гнатів, Людмила Щур. Сучасні українські гурти в освітньому просторі школи: можливості та перспективи.....	39
Тетяна Січкарь. Сутність поліхудожнього виховання у структурі музично-педагогічної освіти.....	44
Олександра Фоменко. Інтеграція мистецтв як фактор розвитку творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва.....	51
Богдан Кріль, Людмила Щур. Гітара в шкільному музичному просторі як інструмент художнього виконання	57
Катерина Фаїна, Людмила Щур. Українська естрадна пісня як засіб вокального виховання учнів.....	62
Ксенія Драгомир. Музика як міст міжособистісної комунікації для дітей з аутизмом.....	66
Каріна Сніховська, Наталія Мельник. Body percussion як інноваційний інструмент у професійній діяльності фахівця з анімації.....	71
Богдан Шелевей, Михайло Качуринець. Феномен українського балету та педагогіки класичного танцю Тетяни Таякіної.....	78
Дмитро Волох. Еволюція циганського танцю: від етнічної традиції до сценічного мистецтва.....	85
Анастасія Телебан, Наталія Лупак. Сценічний образ в індійському класичному танці: символіка руху та жесту.....	91
Олександра Довгань, Валентина Водяна. Використання принципів театральної драматургії у побудові хореографічного твору.....	96
Маргарита Тімошкіна, Валентина Водяна. Акторська природа танцівника: поєднання хореографічної та театральної виразності.....	103
Олена Стоколоса. Гендерні особливості невербальної комунікації в професійних хореографічних колективах: вплив на педагогічний процес та взаємодію учасників.....	109
Роксолана Виклюк, Людмила Щур. Фестивально-конкурсний рух як інструмент популяризації діяльності хореографічного колективу.....	115
Каріна Боднарчук, Людмила Щур. Вплив балетмейстера-постановника на еволюцію народно-сценічної хореографії.....	119

УКРАЇНСЬКА ЕСТРАДНА ПІСНЯ ЯК ЗАСІБ ВОКАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ

Катерина ФАЇНА,

студентка IV курсу бакалаврату

спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

Людмила ЩУР,

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри

музикознавства та методики музичного мистецтва

Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

У статті розкрито педагогічний потенціал української естрадної пісні як ефективного засобу вокального виховання учнів. Проаналізовано її жанрові особливості та методичні підходи до використання в освітньому процесі з метою формування вокально-технічних навичок, розвитку музичного слуху, виконавської культури й національної свідомості. Акцентовано увагу на доцільності використання сучасних форм і методів навчання для підвищення мотивації учнів та їхньої творчої самореалізації.

Ключові слова: *українська естрадна пісня, вокальне виховання, музична освіта, вокальні навички, виконавська культура, національна ідентичність.*

Українська естрадна пісня є різновидом популярного вокального мистецтва, що поєднує доступність музичної мови, емоційну виразність та актуальний зміст. Вона орієнтована на широке коло слухачів і водночас виконує важливу культурно-виховну функцію, адже сприяє утвердженню української мови, національної ідентичності та естетичних цінностей (Кияновська, 2008: 57). У системі музичної освіти українська естрадна пісня виступає ефективним засобом залучення учнів до вокальної діяльності та розвитку їхнього інтересу до співу (Коваль, 2017: 41). Характерною ознакою

української естрадної пісні є мелодична простота й виразність, що забезпечує легке сприйняття та швидке запам'ятовування музичного матеріалу. Переважно використовується куплетно-приспівна форма, яка сприяє логічній побудові твору та зручності виконання (Гаврилець, 2015: 114). Музична мова таких пісень є зрозумілою, з чіткою ритмікою та гармонією, що робить їх доступними для учнів різного віку й рівня підготовки (Коваль, 2017: 42).

Важливою жанровою особливістю є поєднання традиційних народнопісенних інтонацій із сучасними естрадними стилями, що дозволяє зберігати національну своєрідність та водночас відповідати сучасним художнім запитам молоді (Герасимова-Персидська, 2010: 89). Тексти українських естрадних пісень вирізняються образністю, щирістю та емоційною насиченістю, що сприяє розвитку дикції, мовної культури й емоційної виразності виконавця (Кияновська, 2008: 61). Українська естрадна пісня є ефективним засобом формування вокальних навичок учнів, оскільки поєднує доступний музичний матеріал із сучасною художньою формою. Її мелодична структура та ритмічна чіткість створюють сприятливі умови для поступового оволодіння основами співу, сприяють активному залученню учнів до вокальної діяльності та підвищують мотивацію до навчання (Гаврилець, 2015: 115).

Виконання українських естрадних пісень сприяє розвитку правильного вокального дихання та навичок звуковедення. Завдяки чіткій фразовій побудові учні навчаються раціонально розподіляти дихання, утримувати опору звуку та плавно з'єднувати вокальні фрази (Коваль, 2017: 46). Робота над легато й нон легато в естрадному співі допомагає формувати контроль над голосом, забезпечує природність звучання та запобігає голосовому напруженню (Герасимова-Персидська, 2010: 92).

Важливим аспектом вокальної роботи з українською естрадною піснею є удосконалення дикції та орфоєпії. Чіткий і зрозумілий текст відіграє провідну роль у естрадному виконанні, тому особлива увага приділяється правильній вимові голосних і приголосних, наголошуванню та інтонаційній виразності мовлення (Кияновська, 2008: 64).

Спів українською мовою сприяє збагаченню мовної культури учнів, розвитку артикуляційного апарату та формуванню навичок осмисленої передачі тексту (Коваль, 2017: 48). Робота над естрадним репертуаром також забезпечує поступове розширення діапазону та розвиток тембрового забарвлення голосу. Мелодії українських естрадних пісень зазвичай відповідають природним можливостям дитячого та підліткового голосу, що дозволяє без перевантаження формувати силу, гнучкість і рівність звучання (Коваль, 2017: 50). Учні навчаються відчувати регістрові переходи, контролювати динаміку та використовувати різні темброві відтінки для художнього розкриття образу (Гаврилець, 2015: 116).

Методика використання української естрадної пісні у вокальній роботі передбачає ретельний добір репертуару з урахуванням вікових, психологічних та індивідуальних особливостей учнів. Важливо обирати пісні, що відповідають рівню вокальної підготовки, діапазону голосу та емоційному досвіду виконавців, що забезпечує поступовий розвиток вокальних умінь і формування впевненості у власних можливостях (Герасимова-Персидська, 2010: 95).

Ефективність вокального навчання значно зростає за умови поєднання спеціальних вокальних вправ із роботою над пісенним матеріалом. Вокальні вправи готують голосовий апарат до співу та формують технічні навички, які закріплюються під час виконання пісні (Коваль, 2017: 54). Використання сучасних форм і методів навчання, зокрема фонограми, мікрофона та елементів сценічної виразності, сприяє розвитку ритмічної точності, сценічної культури та творчої самореалізації учнів (Гаврилець, 2015: 117).

Таким чином, українська естрадна пісня посідає важливе місце в системі музичної освіти як ефективний засіб вокального виховання учнів. Її жанрові особливості, доступність музичної мови та тісний зв'язок із національною культурою створюють сприятливі умови для формування стійкого інтересу до вокальної діяльності та активного залучення учнів до творчого процесу (Кияновська, 2008: 69). Методично обґрунтоване використання української

естрадної пісні у поєднанні із сучасними формами й методами навчання забезпечує цілісне вокальне виховання, розвиток виконавської культури та формування національної свідомості учнів (Коваль, 2017:56).

Отже, методично обґрунтоване використання української естрадної пісні, поєднане із сучасними формами й методами навчання, створює умови для цілісного вокального виховання, творчої самореалізації учнів та формування їхньої національної свідомості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гаврилець, Г. (2015). Українська естрадна пісня в контексті сучасної музичної культури. *Мистецтвознавчі записки*, (27), 112–118.

2. Герасимова-Персидська, Н. (2010). *Українська музична культура: традиції та сучасність*. Київ: Музична Україна.

3. Кияновська, Л. О. (2008). *Національна ідентичність у музичному мистецтві України ХХ–ХХІ століть*. Львів: Сполом.

4. Коваль, Л. М. (2017). Методика вокального навчання учнів засобами естрадної пісні. *Науковий вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*, (2).

